

מִי יֵרֵם הָיִם

"אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד" (ברכות ח')

גליון 402 שאלות המצוות ימי מציפת הקורונה (י) ושאלות המצוות תמוז תש"פ ההלכות נערכו ע"י הרב יהודה אריה הלוי דינר שליט"א – רב ביהכ"נ צא"י "דברי שיר" ב"ב

הברכה, הר"ז הפסק בשוגג ובדיעבד יצא.

נישוק בנו בבית הכנסת ע"ג מסכה

◀ **שאלה:** האם מותר לנשק את בנו בבית הכנסת כשעוטה מסכה, כיון שלא נוגע בפנים?

תשובה: אסור לאדם לנשק את בנו הקטנים בבית הכנסת כדי לקבוע בלבו שאין אהבה כאהבת הקב"ה (רמ"א או"ח סי' צ"ח סעיף א'), וגם את בניו הגדולים אסור לנשק (ספר "אש"י ישראל" פרק י"א ס"ק ס"ד בשם "אורח נאמן"). ולפי טעם זה אין לנשק אפילו אם עוטים מסכה, דהרי אסור להראות אהבה אחרת חוץ מאהבת המקום.

צירוף חולה קורונה לזימון

◀ **שאלה:** חולה קורונה יושב בצד אחד של השולחן, וכל יתר הסועדים מצדו האחר של השולחן, האם אפשר לצרפו לברכת זימון? **תשובה:**

א. כתוב בשו"ע (סי' קצ"ז סעיף ג') שלושה שאכלו כאחד אם כל אחד מקפיד לא לאכול מן השני, כגון שאחד כחן ואוכל תרומה, וממילא השני לא יכול לאכול ממנו, והשני שהוא ישראל אוכל פת עכו"ם שהכחן מקפיד לא לאכול, אי אפשר להצטרף ביחד לזימון.

ב. אבל אם הישראל אוכל פת רגילה, אפילו שהוא לא יכול לאכול תרומה של כחן, מ"מ כיון שהכחן יכול לאכול ממנו, מצטרף.

ג. ולפי"ז, חולה קורונה אע"פ שאחרים לא יאכלו מהפת שלו, כיון שהוא יכול לאכול מהפת שלהם (ובאמת מקבל מהם את האוכל), יש כאן צירוף לזימון.

ד. המנהג שחולה הקורונה הוא המזמין כיון שהוא הגורם לכך שיש כאן זימון, וכעין המבואר במשנ"ב (שם סי' ט"ז) שאם אחד אוכל גבינה ושנים אוכלים בשר מצטרפים, שהרי מי שאוכל גבינה יכול לאכול מלחמם, והמנהג שאוכל הגבינה מברך, כיון שהוא הגורם לזימון.

ה. וכל זה אם כל אחד אוכל מוכרו, אבל אם אוכלים כולם ממטבח אחד, בכל אופן מצטרפים (רמ"א שם), ולכן בנד"ד שאוכל בביתו, לכוי"ע נחשב לצירוף, וכל אחד יכול לברך.

ברכה על תלמיד חכם שלוש מסכה

◀ **שאלה:** כשרואים גדול בישראל והוא עוטה מסכה, האם אפשר לברך עליו, או שמא היות שהוא מכוסה אין זו ראייה?

תשובה: מכיון שידוע מי הוא זה, בודאי שיש לברך עליו (הגר"ח קניבסקי שליט"א).

בדיקת חוס בכותל המערבי או בבית חולים בשבת

◀ **שאלה:** בימים אלו מי שהולך לכותל המערבי בשבת, נבדק ע"י השומר במד חום דיגיטלי כדי לראות שאין לו חום והוא לא נגוע בנגיף הקורונה, וכן בכניסה לבתי חולים, האם יש איסור ללכת למקומות אלו (כשאינן פיקוח נפש), שהרי בגללו נעשתה מלאכה בשבת?

תשובה: אם השומר הוא ישראל בודאי שאסור, היות שאין פיקוח נפש להתפלל בכותל מערבי או לבקר חולה בבית חולים, ונמצא שהוא גורם ליהודי לחלל שבת (ועי' משנ"ב סי' שמ"ז ס"ק ז', שגם לומר יש איסור לסייע לו לדבר איסור גם באופן שאין בו משום "לפני עור", כגון שבלעדיו היה יכול לעשות את האיסור, ודלא כש"ך יו"ד סי' קנ"א ס"ק ו').

אולם אם הבדק הוא גוי היות והוא עושה כן משום הוראת המקום, וההולך לכותל או לבית החולים לא צריך לזה כלל, כי יודע שאינו חולה, מותר לו להיכנס היות שאין זה צורך שלו כלל ("שבט הלוי" חלק י' תש"י סי' שמונת לעבור מצלמות אם אין זה נוגע אליו כלל, וכן דעת הגר"נ קרליץ זצ"ל), ולכן מותר לכתחילה להיכנס למקומות אלו, ומעשה הגוי לא מתייחס אליו.

חתן וכלה עטויים מסכה

◀ **שאלה:** בגלל מצב הקורונה, אפילו בזמן החופה כולם לובשים מסכות, לפי הנחיות משרד הבריאות ולפי הוראת הגדולים שצריכים לעשות כפי הנחיות אלו ולשמור כמה שאפשר, וגם החתן וגם הכלה היו עטויים מסכות (לא שקופות), והפה והחוטם היו מכוסים בשעת

לע"נ
מין רבינו שמריהו יוסף נסים קרליץ זצוקללה"ה
נלב"ע כ"ג בתשרי תש"פ

לע"נ

נשמה טהורה הנערה רחל ע"ה

בת יבדלחט"א הרב יהודה אריה הלוי דינר

נלב"ע כ"ה מרחשון תש"פ

למה זה קרה? מה יהיה?

◀ **שאלה:** "למה הגיעה המגיפה, מה יהיה, איך נמשיך וכמה זמן נמשיך כך?"

תשובה: "למה" – גימטריה 75 (על העבר).

"מה יהיה" – גימטריה 75 (על העתיד)

והתשובה לשניהם היא "בטחון" – גימטריה 75, כלומר לבטוח ולסמוך על הקב"ה, ברוך ד' יום יום!
בפרשת לך לך (בראשית י"ב, ד') בתחילת הניסיונות של אברהם אבינו כתוב: "וְאֶבְרָם בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחָרָן", לכאורה פסוק זה מיותר, ומדוע התורה כתבה אותו? בא לרמז באיזה כוח הצליח אברהם לעבור את כל הניסיונות, ע"י "שבעים וחמש", שזהו הגימטריה של "בטחון".

קורונה תיהפך ל"קול רנה"

◀ בע"ה בקרוב במקום ה'קורונה' נזכה ל"קול רנה" וישועה בְּאַהֲלֵי צְדִיקִים" (תהילים קי"ח, ט"ו).

חיוב נטילה לאחר בדיקת קורונה

◀ **שאלה:** האם צריך ליטול ידים לאחר בדיקת דם?

תשובה: כתב השו"ע (סי' ד' סעיף י"ט), המקיז דם צריך ליטול ידים, עי' שם, אולם כל זה כשמקיז דם לצרכי רפואה, אבל המוציא דם לשם בדיקת דם אין לנו לחדש דבר מדעתנו, דבכל דברים סגוליים אין לך בו אלא חידושו (הגר"ש אויערבך זצ"ל "שולחן שלמה" רפואה ח"א עמ' קי"ב), וכמובן כשמוציא דם לצורך תרומת דם, ובפרט שיש בזה משום "שומר מצוה לא ידע דבר רע" (שם), וכל שכן בדם שנטף מפצע, בודאי אין מקום לנטילת ידים כלל, ואפילו אם נגע בדם (שם).

הנחת תפילין כשיש חשש שישרפו את התפילין

◀ **שאלה:** בארגנטינה הורו הרשויות שכל חפץ הנכנס לתוך מחלקות הקורונה בבית החולים חייב לעבור חיטוי, ומה שאי אפשר להעביר חיטוי ישרף. האם לחולה שנמצא שם אסור להניח תפילין, או מכיון שעכשיו הוא שידוע מראש שיש חשש לשריפת התפילין, או מכיון שעכשיו הוא חייב להניח תפילין, ואם אח"כ יצטרכו ח"ו לשרוף אותן, הוא יהיה אנוס בזה?

תשובה: כבר דנו בזה הפוסקים בזמנים שהיתה בהם מחלה מדבקת, וכתבו שלא יניחו תפילין (שו"ת "חזון נחום" ח"א תש"י ושו"ת "דובב מישרים" להגאון מטשיבין זצ"ל ח"א תש"י צ"ט, ובשו"ת "אגרות משה" או"ח ח"א תש"י ד"ה, ובשו"ת "מנחת יצחק" ח"ג תש"י ג').

וכעין זה נחלקו הפוסקים באדם שהרופאים אומרים לו שאם יצום בצום גדליה לא יוכל לצום ביום הכיפורים, האם יעשה את המוטל עליו ויצום היום או שמחויב לחשוב גם על תוצאות המעשה, ויש לחלק שהתם צום גדליה הוא חיוב דרבנן, ואילו צום הכיפורים הוא חיוב דאורייתא, ולכן יש לוותר עכשיו על חיוב דרבנן, משא"כ בענין שריפת התפילין והנחת תפילין ששניהם דאורייתא, עי' שם (עי' ספר "מקראי קדוש" ימים נוראים, "אשל אברהם בוטשאש" סי' תרי"ב, "הליכות שלמה" יום הכיפורים פרק ג' סעיף ב', "חוט שני" יום כיפור עמ' קס"ט).

הוסיף ענין רפואה באמצע "סלח לנו"

◀ **שאלה:** בעקבות מצב הקורונה, והמחשבה על כל החולים, התחיל בשמ"ע בברכת "סלח לנו אבינו... כי פשענו, כי קל-מלך רופא נאמן ורחמן אתה, ברוך אתה ד' חנון המרבה לסלוח", האם יצא יד"ח?

תשובה: עיקר הברכה היא הבקשה, דהיינו "סלח לנו... מחל לנו...", רק הסיום חסר כאן, ולא סיים סמוך לחתימה מעין החתימה. אמנם אין זה מעכב ולכן בדיעבד יצא בזה, ומה שהפסיק בשבח אחר באמצע